Yeni Gelen Öğrenci Beklenti Anketi Değerlendirme Raporu

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü birinci sınıf öğrencileri

2026–2027 Eğitim Öğretim Yılı • Rapor tarihi 12 Ekim 2026

Bu rapor, bölüme yeni başlayan öğrencilerin eğitimden, akademik danışmanlıktan ve bölüm etkinliklerinden beklentilerini değerlendirmek ve ilk yıl için uygulanabilir iyileştirme önerileri geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bulgular, 28 Eylül–1 Ekim 2026 tarihleri arasında kaydedilen 22 anket yanıtına dayanmaktadır.

Yönetici özeti

Yanıtlar, öğretmenlik yöneliminin güçlü olduğunu, ancak öğrencilerin bölüme ilişkin ön bilgilerinin sınırlı kaldığını göstermektedir. Bölümü tercih etme gerekçeleri arasında öğretmen olma isteği 15 kayıtta (%68,2), mezuniyet sonrası öğretmenliğe yönelme ise 18 kayıtta (%81,8) yer almaktadır. Bölüme başlamadan önce az bilgi sahibi olduğunu veya hiç bilgi sahibi olmadığını bildirenlerin sayısı 13'tür (%59,1).

Eğitim sürecinde açıklık ve öngörülebilirlik belirgin bir beklentidir. Ders amaç ve içeriklerinin dönem başında açıklanmasını 20 yanıt (%90,9) önemli veya çok önemli bulmaktadır. Diğer dört öğretim desteği maddesinin her birinde bu oran %86,4'tür. Ders izlencelerinin, okuma listelerinin ve değerlendirme ölçütlerinin erişilebilir biçimde paylaşılması ilk uygulama önceliğidir.

İlk yıl kazanımına ilişkin açık uçlu yanıtlarda Osmanlı Türkçesi sekiz kez doğrudan belirtilmiştir (%36,4). Destek gereksinimlerinde burs ve öğrenci destek olanakları 12 (%54,5), üniversiteye uyum ve Osmanlı Türkçesine hazırlık ayrı ayrı dokuz (%40,9) kayıtta seçilmiştir. Akademik gelişim ile öğrencilik yaşamına ilişkin desteğin birlikte planlanması gerekmektedir.

Önerilen yaklaşım; bölüm ve kariyer tanıtımını güçlendirmek, Osmanlı Türkçesinde başlangıç desteği sağlamak, derslerde anlatım ile soru-cevap ve uygulamayı birleştirmek, öğrenci görüşlerini düzenli geri bildirim döngüsüne bağlamaktır. Öneriler bölüm tarafından değerlendirilecek taslak eylemlerdir; alınmış karar veya gerçekleştirilmiş faaliyet değildir.

1. Amaç kapsam ve yöntem

Değerlendirmenin hedef kitlesi bölüm yönetimi, öğretim elemanları, birinci sınıf akademik danışmanları ve kalite çalışmalarında görev alan kurullardır. İncelenen konular; tercih nedenleri, alan ilgileri, öğrenme kazanımları, öğretim uygulamaları, destek gereksinimleri, danışmanlık, kariyer ve katılım beklentileridir.

Hesaplama ve yorumlama ilkeleri

Frekanslar n ile gösterilmiştir. Aksi belirtilmedikçe yüzdelerin paydası 22'dir ve sonuçlar bir ondalık basamakla sunulmuştur. Bir kayıt yaklaşık 4,5 yüzde puanına karşılık geldiği için küçük sıralama farklarına kesin üstünlük anlamı yüklenmemiştir. Çoklu seçim sorularında bir kayıt birden fazla kategoriye katkı verir; yüzdelerin toplamı %100'ü aşabilir. Seçeneklerin dosyadaki sırası tercih sırası sayılmamıştır.

Derecelendirme maddeleri 1=Hiç önemli değil, 2=Az önemli, 3=Orta düzeyde önemli, 4=Önemli, 5=Çok önemli biçiminde kodlanmıştır. Ortalama ve medyan tamamlayıcı betimleyiciler olarak verilmiş; 4 ve 5 yanıtlarının toplamı "yüksek önem" olarak tanımlanmıştır. Sıralı ölçüm yapısı nedeniyle ortalama farkları eşit aralıklı kesin ölçümler veya anlamlılık testleri olarak değerlendirilmemiştir. Doğrulanmış tek boyutlu bir ölçek bulunmadığından toplam beklenti puanı üretilmemiştir.

Açık uçlu yanıtlar anlam birimlerine göre elle temalandırılmıştır. Temalar araştırmacı yorumuna dayalı betimsel kodlardır; bağımsız ikinci kodlayıcı uyumu ölçülmemiştir. Boş hücre ile "Yok" yanıtı ayrılmıştır. Yazım hataları anlamı açık olduğunda kodlamayı etkilememiş, belirsiz yanıtlar ayrı tutulmuştur.

Veri kalitesi kontrolü

Boş hücre bulunmamaktadır. Derecelendirme yanıtlarının tamamı 1–5 aralığındadır. Üç seçenek sınırı bulunan sorularda yedi soru-kayıt birleşiminde sınır aşılmıştır; bunlar beş farklı kayıtta toplanmaktadır. Seçim sırası öncelik sırası olmadığından fazladan seçenekler keyfî biçimde çıkarılmamıştır. Tekrarlar ve sınır aşımı için alternatif hesaplamalar 10. bölümde açıklanmıştır.

DA 7 A.2

2. Bölüm tercihi ve başlangıçtaki bilgi düzeyi

Bölümü tercih etmede etkili olan nedenler

Seçenek	n	%
Öğretmen olmak istemem	15	68,2
Edebiyata ve edebî eserlere ilgi duymam	8	36,4
Ailemin veya öğretmenlerimin yönlendirmesi	5	22,7
Akademik kariyer yapmak istemem	5	22,7
Türk diline ve dil araştırmalarına ilgi duymam	5	22,7
Yerleştirme puanımın bu bölüme uygun olması	3	13,6
Yazarlık, editörlük veya yayıncılık alanında çalışmak istemem	2	9,1
Üniversitenin bulunduğu şehirde öğrenim görmek istemem	2	9,1
Zorunlu	1	4,5

Çoklu seçim; n=22. "Zorunlu" ifadesi dosyada yer aldığı biçimiyle ayrı kategori olarak korunmuştur. Bu soruda bir kayıt dört seçenek içermektedir.

Öğretmen olma isteği açık ara en sık belirtilen tercih nedenidir. Edebî eserlere ilgi ikinci sıradadır. Akademik kariyer, Türk diline ilgi ve aile ya da öğretmen yönlendirmesi eşit sıklıktadır. Bu dağılım, meslek edinme motivasyonunun güçlü olduğunu; öğrencilerin alanı tanıma ve akademik yönelim geliştirme bakımından aynı başlangıç noktasında bulunmadığını düşündürmektedir.

Bölüme ilişkin ön bilgi

Ön bilgi düzeyi	n	%
Az bilgi sahibiydim	12	54,5
Orta düzeyde bilgi sahibiydim	9	40,9
Hiç bilgi sahibi değildim	1	4,5

Yanıtların %59,1'i az veya hiç ön bilgiye işaret etmektedir. Bu bulgu, öğrencilerin bilinçsiz tercih yaptığını kanıtlamaz; bölümün dersleri, alt alanları ve çalışma olanakları hakkında açıklayıcı bir başlangıç programına ihtiyaç olduğunu gösterir. Programda derslerin birbirleriyle ilişkisi, ilk yılın temel kazanımları ve mezuniyet sonrası yollar somut örneklerle açıklanmalıdır.

"Zorunlu" yanıtının nedeni bilinmemektedir. Bu tek ifadeden ekonomik, ailevi veya akademik bir neden çıkarılmamalıdır. Danışmanlık görüşmelerinde öğrencinin gönüllü olarak paylaşabileceği bireysel hedefler ve uyum güçlükleri ele alınabilir.

3. Alan ilgileri ve akademik yönelimin geliştirilmesi

Seçenek	n	%
Henüz karar vermedim.	8	36,4
Türk dilinin tarihi ve tarihî metinler	7	31,8
Türk dili, dil bilgisi ve dil bilimi	5	22,7
Yaratıcı yazarlık ve edebî üretim	4	18,2
Çağdaş Türk lehçeleri ve edebiyatları	4	18,2
Eski Türk edebiyatı	3	13,6
Yeni Türk edebiyatı	3	13,6
Türk halk edebiyatı ve halk bilimi	1	4,5

Sekiz kayıtta (%36,4) alan ilgisi henüz belirlenmemiştir. Bu seçenek bir akademik alan değildir; alan ilgilerinin sıralamasından ayrı yorumlanmalıdır. Belirli bir alan seçen yanıtlar içinde Türk dilinin tarihi ve tarihî metinler yedi kayıtla öne çıkmaktadır. Türk dili, dil bilgisi ve dil bilimi beş; yaratıcı yazarlık ve çağdaş Türk lehçeleri ayrı ayrı dört kayıtta yer almaktadır.

Kararsızlık, birinci sınıfa geçiş dönemindeki keşif ihtiyacıyla uyumlu bir durumdur. Bu sonucu ilgisizlik veya düşük motivasyon olarak etiketlemek uygun değildir. Öğrenci, henüz deneyimlemediği alanların içeriğini yalnızca adlarından hareketle değerlendirmiş olabilir. Alt alanlara ilişkin kısa ve örnek odaklı tanıtımlar, sonraki tercihlerin daha bilinçli biçimde oluşmasını destekleyebilir.

Eğitim planlamasına yansımalar

İlk yıl içinde Türk dili, tarihî metinler, eski ve yeni Türk edebiyatı, halk bilimi ve çağdaş Türk lehçeleri için kısa tanıtım oturumları önerilmektedir. Her oturumda bir metin, araştırma sorusu veya örnek uygulama gösterilmeli; öğrencilerin hangi becerilerle çalışacağı açıklanmalıdır. Yaratıcı yazarlık ilgisi de okuma, yeniden yazma ve metin tartışması etkinlikleriyle desteklenebilir.

Türk halk edebiyatı ve halk biliminin yalnızca bir kayıtta seçilmesi, bu alanın eğitimde azaltılması için yeterli gerekçe değildir. Başlangıç anketi programın bilimsel kapsamını belirleyen tek araç olamaz. Düşük görünürlük; tanıtım eksikliği, seçenek sınırlaması veya gerçekten düşük ilgi gibi farklı açıklamalara açık kalmaktadır.

Alan ilgisinin dönem sonunda yeniden sorulması yararlı olacaktır. Başlangıç ve dönem sonu dağılımları karşılaştırılırken aynı kişileri eşleştiren güvenli bir kod yoksa değişimin bireysel yönelim değişikliği değil, yanıtlayan grubun dağılım farkı olduğu belirtilmelidir.

4. Öğrenme kazanımlarına verilen önem

Kazanım	Ort.	Medyan	4 ve 5
Türkçenin yapısını ve işleyişini öğrenmek	4,09	4,0	18 / %81,8
Türk dilinin tarihî gelişimini kavramak	4,14	4,0	17 / %77,3
Türk edebiyatının dönemlerini ve başlıca eserlerini tanımak	4,05	4,0	17 / %77,3
Edebî metinleri çözümlemek ve yorumlamak	3,77	4,0	13 / %59,1
Osmanlı Türkçesiyle yazılmış metinleri okuyabilmek	4,23	4,5	17 / %77,3
Yazılı anlatım becerimi geliştirmek	4,05	4,0	18 / %81,8
Sözlü anlatım ve sunum becerimi geliştirmek	4,05	4,0	17 / %77,3
Bilimsel araştırma ve akademik yazma becerisi kazanmak	4,05	4,0	16 / %72,7
Eleştirel düşünme becerimi geliştirmek	4,27	5,0	17 / %77,3
Alanımla ilgili dijital kaynakları ve araçları kullanabilmek	3,95	4,0	15 / %68,2

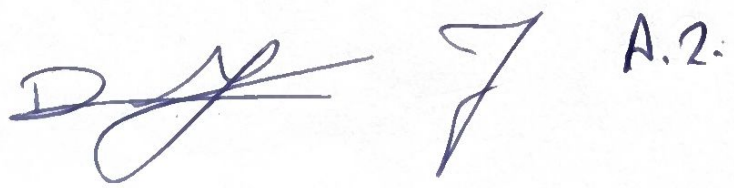
Her maddede n=22. Ortalama 1–5 aralığındadır. Tam yanıt dağılımları Ek 1'de verilmiştir.

Ortalama bakımından eleştirel düşünme (4,27) ve Osmanlı Türkçesiyle yazılmış metinleri okuyabilme (4,23) ilk iki sıradadır. Türk dilinin tarihî gelişimini kavrama 4,14; Türkçenin yapısını ve işleyişini öğrenme 4,09 ortalamaya sahiptir. Bu sonuçlar dil, tarihî metin ve düşünme becerilerinin birlikte önemsendiğine işaret etmektedir.

Yüksek önem oranı açısından Türkçenin yapısını öğrenme ile yazılı anlatımı geliştirme %81,8 ile öne çıkmaktadır. Ortalama ile yüksek önem oranının farklı sıralamalar vermesi bir çelişki değildir: ilki bütün puanları, ikincisi yalnızca 4 ve 5 yanıtlarının yaygınlığını özetler. Eleştirel düşünmeye 12 kayıt "çok önemli" derken, yazılı anlatımda 4 veya 5 seçen toplam kayıt sayısı daha yüksektir.

Edebî metinleri çözümleme 3,77 ortalama ve %59,1 yüksek önem oranıyla diğer kazanımlara göre daha aşağıdadır. Yine de medyanın 4 olması bu becerinin genel olarak önemsendiğini gösterir. Bu bulgu, metin çözümlemesinin azaltılmasını değil, öğretmenlik, eleştirel düşünme ve yazılı anlatımla ilişkisinin görünür kılınmasını desteklemektedir.

Dijital kaynakları kullanma maddesinde ortalama 3,95; yüksek önem oranı %68,2'dir. Dört kayıt bu alanı az önemli bulmuştur. Başlangıçta kısa bir elektronik kaynak ve kaynak güvenilirliği uygulaması yapılması, becerinin soyut bir teknoloji başlığı yerine ders çalışmalarına katkısı üzerinden tanıtılmasını sağlayabilir.

5. Öğretim süreci ve ders işleme beklentileri

Öğrenmeyi destekleyen uygulama	Ort.	4 ve 5
Dersin amaç ve içeriğinin dönem başında açıklanması	4,45	20 / %90,9
Ölçme ve değerlendirme ölçütlerinin önceden duyurulması	4,32	19 / %86,4
Okuma listelerinin zamanında paylaşılması	4,45	19 / %86,4
Ödev ve çalışmalarım hakkında geliştirici geri bildirim verilmesi	4,41	19 / %86,4
Derslerde soru sorma ve görüş belirtme fırsatı sunulması	4,41	19 / %86,4

Ders amaç ve içeriğinin açıklanması ile okuma listelerinin zamanında paylaşılması 4,45 ortalamayla en yüksek değerleri almaktadır. Geri bildirim ve görüş belirtme fırsatı 4,41; değerlendirme ölçütlerinin açıklanması 4,32'dir. Bu sonuçlar, öğretimin içeriği kadar sürecin anlaşılır ve erişilebilir olmasının da beklendiğini göstermektedir. Uygulamaların hâlihazırda eksik olduğu sonucu bu anketten çıkarılamaz.

Tercih edilen çalışma biçimleri

Seçenek	n	%
Öğretim elemanının konu anlatımı	15	68,2
Soru-cevap ve sınıf içi tartışmalar	13	59,1
Metin okuma ve çözümleme çalışmaları	9	40,9
Görsel, işitsel ve dijital materyallerle desteklenen çalışmalar	9	40,9
Araştırma ve proje çalışmaları	3	13,6
Küçük grup çalışmaları	3	13,6
Yazma uygulamaları ve yazılan metinlere geri bildirim	3	13,6

Çoklu seçim; n=22. Bir kayıt dört seçenek içermektedir.

Konu anlatımı (%68,2) ile soru-cevap ve tartışma (%59,1) birlikte öne çıkmaktadır. Metin çalışmaları ve görsel, işitsel, dijital materyal desteği ayrı ayrı %40,9 düzeyindedir. Kısa anlatımı metin üzerinde uygulama ve tartışmayla tamamlayan ders akışı bu beklentilere karşılık verebilir.

Proje, küçük grup ve yazma uygulamalarının düşük seçilmesi bu yöntemlerin etkisiz bulunduğunu göstermez; soru tercih edilen yöntemleri en fazla üç seçenekle sınırlandırmaktadır. Öğrencilerin yöntemleri deneyimleme düzeyi de bilinmemektedir. Uygulamalar küçük ve açık yönergeli görevlerle tanıtılmalı, sonrasında yararlılık görüşü alınmalıdır.

A.2.

6. Üniversiteye geçişte destek gereksinimleri

Seçenek	n	%
Burs ve öğrenci destek olanakları hakkında bilgi	12	54,5
Üniversiteye ve bölüme uyum	9	40,9
Osmanlı Türkçesi öğrenmeye hazırlık	9	40,9
Yabancı dil öğrenimi	8	36,4
Ders seçimi ve ders kayıt işlemleri	6	27,3
Psikolojik danışmanlık hizmetlerine erişim hakkında bilgi	4	18,2
Verimli ders çalışma ve zaman yönetimi	4	18,2
Kütüphane ve elektronik kaynakların kullanımı	4	18,2
Akademik okuma ve yazma	3	13,6

Çoklu seçim; n=22. İki kayıt dört seçenek içermektedir.

En sık belirtilen destek başlığı burs ve öğrenci destek olanakları hakkında bilgidir (%54,5). Bu sonuç bütün seçenlerin ekonomik güçlük içinde olduğunu kanıtlamaz; erişilebilir, güncel ve tek kanaldan sunulan bilgilendirmeye duyulan ihtiyacı gösterir. Başvuru süreçlerinin ve başvurulacak birimlerin anlaşılır biçimde duyurulması önerilmektedir.

Üniversiteye ve bölüme uyum ile Osmanlı Türkçesi öğrenmeye hazırlık eşit sıklıkta seçilmiştir (%40,9). Birincisi öğrencilik süreçleri ve aidiyetle, ikincisi alanın temel öğrenme eşiğiyle ilişkilidir. Bu ihtiyaçlar tek bir genel tanıtım toplantısıyla sınırlı kalmadan ilk haftalara yayılan kısa destekler şeklinde ele alınabilir.

Yabancı dil öğrenimi sekiz kayıtta (%36,4) belirtilmiştir. Bu beklenti, farklı dil öğretimi olanakları ve akademik kaynaklara erişim hakkında bilgilendirme ile karşılanabilir. Dosya öğrencilerin yabancı dil düzeyini ölçmediğinden belirli bir seviyede kurs ihtiyacı olduğu varsayılmamalıdır.

Psikolojik danışmanlık hizmetlerine erişim bilgisi dört kayıtta (%18,2) seçilmiştir. Burada ölçülen hizmete ilişkin bilgi talebidir; klinik durum veya psikolojik sorun sıklığı değildir. Tüm öğrencilere mahremiyeti koruyan genel bilgilendirme yapılmalı, bireysel başvurular ilgili uzman birimlerin kendi süreçlerine bırakılmalıdır.

Önerilen başlangıç desteği

İlk aşamada ders kayıt işlemleri, danışmana ulaşma yolları, burs ve destek başvuruları, kütüphane ve elektronik kaynak kullanımı için kısa bir bölüm rehberi hazırlanabilir. Osmanlı Türkçesinde ise ön koşul bilgilerini gözleyen, notlandırılmayan bir başlangıç uygulaması ve kademeli okuma örnekleri kullanılabilir. Desteklerin etkisi yalnızca katılım sayısıyla değil, öğrencinin ilgili işlemi veya görevi bağımsız yapabilmesiyle izlenmelidir.

A.Z.

7. Akademik danışmanlık ve kariyer beklentileri

Akademik danışmandan beklenen destek

Seçenek	n	%
Ders seçimi ve eğitim sürecinde rehberlik etmesi	18	81,8
Kariyer seçenekleri hakkında yönlendirmesi	15	68,2
Akademik gelişimimi desteklemesi	14	63,6
Karşılaştığım sorunlarda ilgili birimlere yönlendirmesi	4	18,2
Görüşme saatlerinin ve iletişim yollarının açık olması	4	18,2
Araştırma, proje ve değişim programları hakkında bilgilendirmesi	3	13,6

Çoklu seçim; n=22. Bir kayıt dört seçenek içermektedir.

Ders seçimi ve eğitim sürecinde rehberlik 18 (%81,8), kariyer yönlendirmesi 15 (%68,2), akademik gelişimin desteklenmesi 14 (%63,6) kayıtta yer almaktadır. Danışmanlığın kayıt dönemine sıkışmayan bir gelişim görüşmesi olarak planlanması uygundur. İletişim yollarının düşük sıklıkta seçilmesi, bu yolların erişilebilir olduğu anlamına gelmez.

Mezuniyet sonrası yönelimler

Seçenek	n	%
Öğretmenlik	18	81,8
Lisansüstü eğitim ve akademik kariyer	13	59,1
Kamu kurumlarındaki farklı çalışma alanları	10	45,5
Kültür, sanat ve arşiv çalışmaları	3	13,6
Editörlük, redaksiyon ve yayıncılık	1	4,5
Yazarlık ve içerik üretimi	1	4,5
Henüz karar vermedim.	1	4,5

Öğretmenlik %81,8 ile başlıca yönelimdir. Lisansüstü eğitim ve akademik kariyerin %59,1 olması, birden fazla mesleki yolun aynı anda düşünüldüğünü göstermektedir. Çoklu seçim nedeniyle bu kategoriler birbirini dışlayan meslek grupları değildir. Öğrencilere ilgi, beceri ve hazırlık gereksinimleri üzerinden alternatif yolları karşılaştırma fırsatı verilmelidir.

Mesleğe giriş koşulları veya atama olasılıkları bu anketin konusu değildir. Kariyer oturumlarında güncel koşullar ilgili resmî kaynaklardan ayrıca doğrulanarak aktarılmalı; öğretmenlik, akademi ve diğer alanlara ilişkin beklentiler kesin istihdam vaadine dönüştürülmemelidir.

A.7.

8. Bölüm etkinlikleri ve öğrenci katılımı

Talep edilen etkinlikler

Seçenek	n	%
Kültürel geziler ve müze/kütüphane ziyaretleri	13	59,1
Yazar ve şair buluşmaları	10	45,5
Dil ve edebiyat alanında akademik söyleşiler	8	36,4
Tiyatro, şiir dinletisi ve öğrenci dergisi çalışmaları	7	31,8
Mezun buluşmaları ve kariyer söyleşileri	6	27,3
Kitap okuma ve tartışma toplantıları	5	22,7
Öğrenci araştırma projeleri hakkında bilgilendirme	4	18,2
Osmanlı Türkçesi okuma atölyeleri	3	13,6
Halk kültürü derleme ve saha çalışmaları	1	4,5

Çoklu seçim; n=22. Bir kayıt altı, bir kayıt dört seçenek içermektedir.

Kültürel geziler ve müze/kütüphane ziyaretleri (%59,1) ile yazar ve şair buluşmaları (%45,5) öne çıkmaktadır. Akademik söyleşiler ve öğrencilerin üretim yapabilecekleri tiyatro, dinleti, dergi çalışmaları da görünür taleplerdir. Etkinliklerin derslerdeki metinler ve öğrenme hedefleriyle ilişkilendirilmesi katılımı eğitim deneyimine dönüştürebilir.

Bölümün geliştirilmesine katkı yolları

Seçenek	n	%
Öğrenci toplantıları ve çalıştaylarda görüş bildirerek	8	36,4
Öğrenci temsilcisi aracılığıyla öneri ileterek	6	27,3
Etkinliklerin düzenlenmesinde görev alarak	6	27,3
Düzenli anketlere katılarak	5	22,7
Şimdilik karar vermedim.	5	22,7
Yazılı veya dijital öneri kanallarını kullanarak	3	13,6

Toplantı ve çalıştaylarda görüş bildirme sekiz (%36,4), temsilci üzerinden öneri iletme ve etkinliklerde görev alma ayrı ayrı altı (%27,3) kayıtta seçilmiştir. Beş kayıt (%22,7) henüz karar vermemiştir. Tek bir katılım kanalı yerine toplantı, temsilcilik ve yazılı öneri kanallarını birlikte sürdürmek daha kapsayıcı olacaktır.

Öğrencilerin önerilerine verilen karşılık görünür olmalıdır. Dönem sonunda hangi önerilerin uygulandığı, hangilerinin ertelendiği ve gerekçeleri kişisel bilgi içermeyen kısa bir geri bildirimle paylaşılabilir. Bu rapordaki talepler etkinliklere fiilen katılım taahhüdü olarak görülmemelidir.

A.2.

9. Açık uçlu yanıtların tematik değerlendirmesi

İlk yıl sonunda beklenen bilgi ve beceriler

Birincil tema	n	%
Osmanlı Türkçesi öğrenme ve okuma	8	36,4
Eski Türk dili veya dillerine ilişkin bilgi ve beceri	4	18,2
Genel bilgi edinme ve kültürel gelişim	3	13,6
Sözlü anlatım ve diksiyon	2	9,1
Farklı dilleri öğrenme	1	4,5
Edebiyat tarihi bilgisi	1	4,5
Akademik başarı	1	4,5
Öğretmen olarak gelişim	1	4,5
Belirsiz yanıt	1	4,5

Bu soruda her yanıt için bir baskın tema atanmıştır; toplam 22'dir. Osmanlı Türkçesi ile eski Türk dili/dilleri temaları birbirine karıştırılmamıştır. Birlikte değerlendirildiğinde tarihî dil ve metinlerle ilgili hedefler 12 kayıtta (%54,5) yer almaktadır. Ancak Osmanlı Türkçesine yönelik doğrudan talep sekiz kayıttır; birleşik oran bunun yerine kullanılmamalıdır.

"Osmanlı Türkçesini hızlı okumak" yanıtı, genel öğrenme isteğinin yanında akıcılık beklentisine de işaret etmektedir. Buna karşılık "tam anlamıyla öğrenmek" veya ilk yıl sonunda tecrübeli öğretmen olmak gibi ifadeler hedeflerin zaman ve kapsam açısından açıklığa kavuşturulmasını gerektirir. İlk yılın sonunda ulaşılabilecek somut çıktıların paylaşılması gerçekçi beklenti oluşmasını destekleyebilir.

"Eski Türk dilleri hakkında zorlanmadan anlama, okuma ve yazma" ifadesi üç tamamen aynı yanıt örüntüsünde tekrarlanmıştır. Bu nedenle eski Türk dili/dilleri temasının dört kayıtta görülmesi, dört bağımsız öğrencinin görüşü olarak kesinleştirilemez. Tekil örüntü senaryosunda bu tema iki kayda düşmektedir.

"Herşeuiy" yanıtı anlamı güvenilir biçimde belirlenemediği için belirsiz olarak sınıflandırılmıştır. "Derslerde çok başarılı olup bölüm ilkelerinden olmak istemek" ifadesi yalnızca açıkça görülen akademik başarı isteği üzerinden kodlanmış; belirsiz sözcüğe ek anlam yüklenmemiştir.

Nicel bulgularla birlikte değerlendirme

Osmanlı Türkçesinin açık uçlu yanıtlardaki görünürlüğü, bu kazanımın 4,23 önem ortalaması ve dokuz kayıttaki hazırlık desteği talebiyle aynı yöndedir. Buna rağmen ayrı bir okuma atölyesi yalnızca üç kayıtta seçilmiştir. Öğrenciler desteği dersin içinde bekliyor olabilir; bu bir yorumdur ve kısa bir takip sorusuyla sınanmalıdır. Atölye talebi ile ders içi destek ihtiyacı aynı ölçüm olarak ele alınmamalıdır.

A.Ü.

9. Açık uçlu yanıtların değerlendirilmesi devamı

Başlangıç kaygıları

Birincil tema	n	%
Dersleri geçme, zorluk ve öğrenme sürecini sürdürme	6	27,3
Mesleki gelecek ve atanma	3	13,6
Dil öğrenme güçlüğü	2	9,1
Uyum ve üniversite çevresi	2	9,1
Sunum yapma	1	4,5
Kaygı belirtmeme	8	36,4

Her yanıt bir baskın tema ile kodlanmıştır. Toplam 14 kayıt (%63,6) belirli bir kaygı veya güçlük beklentisi içerir; sekiz kayıtta "Yok", "Hayır" veya benzer bir ifade bulunmaktadır. Bu oran psikolojik kaygı yaygınlığı değildir. Açık uçlu bir soruya belirli endişe bildirme oranıdır; "Yok" yanıtı da öğrencinin hiçbir koşulda kaygı yaşamadığını kanıtlamaz.

Derslere ilişkin altı kaydın üçü aynı yanıt örüntüsünden gelmektedir. Dolayısıyla bu temanın baskınlığı ihtiyatla okunmalıdır. Öğrenme sürecinde kopukluk yaşamama, derslerin zorluk düzeyini bilme ve geçme isteği; düzenli ders planı, erken geri bildirim ve danışmanla temas önerilerini desteklemektedir. Atanma ve kariyerle ilgili üç yanıt ise kariyer bilgisinin ilk yıldan itibaren ele alınmasını gerekçelendirmektedir.

Ek görüş ve öneriler

Yanıtın niteliği	n	%
"Yok" veya eşdeğer ifade	10	45,5
İçerik taşıyan ek yanıt	12	54,5

Ek önerilerde çoklu tema kodlaması kullanılmıştır: genel bilgi, kendini geliştirme veya mesleki gelişim yedi kayıtta (2, 8, 9, 13, 16, 18, 19); üniversite sistemi hakkında bilgilendirme ve gelişim etkinliği isteği aynı üç kayıtta (16, 18, 19) yer almaktadır. Dersleri geçme, Osmanlı Türkçesi dersinin artırılması, deneyimli kişiler ve yazarlarla söyleşi, genel iyileştirme isteği ve olumlu bölüm değerlendirmesi ayrı ayrı birer kayıtta görülmektedir. Temalar kesişebildiğinden bu sayılar toplanarak kişi sayısı elde edilmemelidir.

Osmanlı Türkçesi dersinin artırılması tek bir açık öneridir. Bu öneri doğrudan ders saati değişikliği kararı için yeterli değildir; önce öğrencilerin zorlandığı basamaklar belirlenmeli, mevcut ders içi uygulamalar ve ek destek olanakları değerlendirilmelidir. Benzer şekilde tekrarlanan üç bilgilendirme önerisi üç bağımsız görüş olarak kabul edilmemelidir.

A.2.

10. Veri kalitesi ve duyarlılık analizi

Üç seçenek sınırının aşılması

Soru alanı	Sınırı aşan kayıt	En çok seçim
Tercih nedeni	1	4
Ders çalışma biçimleri	1	4
Destek gereksinimleri	2	4
Danışmanlık	1	4
Etkinlikler	2	6

Sınırı aşan cevaplar yalnızca ilgili soruda dışarıda bırakıldığında tercih nedeninde öğretmenlik 14/21 (%66,7), ders biçiminde anlatım 14/21 (%66,7), destekte burs bilgisi 11/20 (%55,0), danışmanlıkta eğitim rehberliği 17/21 (%81,0), etkinliklerde kültürel geziler 12/20 (%60,0) ile ilk sırada kalmaktadır. Ana yönelimler bu kontrolle değişmemektedir. Yeni uygulamada form üzerinde seçim üst sınırı etkinleştirilmelidir.

A.T.

11. Bulgulara dayalı iyileştirme eylem planı

Aşağıdaki sorumluluklar, süreler ve göstergeler öneridir; bölümün iş yükü, kaynakları ve kurul kararları doğrultusunda kesinleştirilmelidir. Öncelik sırası talebin sıklığı kadar öğrenme üzerindeki etkisi ve uygulanabilirliği de dikkate alınarak oluşturulmuştur.

1. Ders sürecinin açıklığı

Ders amaçları, okuma takvimi ve değerlendirme ölçütlerini tek erişim noktasında paylaşma. Önerilen sorumlu: Ders sorumluları. Zaman: İlk 2 hafta. İzleme göstergesi: İzlencesi erişilebilir ders / açılan ders.

2. Uyum ve destek bilgisi

Bölüm rehberi ve burs, kayıt, kütüphane, ilgili destek birimleri tanıtımı. Önerilen sorumlu: Bölüm ve danışman. Zaman: İlk ay. İzleme göstergesi: Rehbere erişim ve kısa bilgi kontrolü.

3. Osmanlı Türkçesi desteği

Başlangıç düzeyini gözleme; kademeli okuma ve kısa geribildirim uygulamaları. Önerilen sorumlu: İlgili ders sorumluları. Zaman: İlk 6 hafta. İzleme göstergesi: Başlangıç ve izleme görevinde gelişim.

4. Danışmanlık ve kariyer

Ders planı, bireysel hedefler ve kariyer seçenekleri için görüşme düzenleme. Önerilen sorumlu: Akademik danışman ve Kariyer Merkezi. Zaman: İlk 6 hafta. İzleme göstergesi: Görüşülen öğrenci / kayıtlı öğrenci.

5. Etkileşimli ders uygulaması

Kısa anlatım, metin inceleme, tartışma ve küçük yazma görevlerini birleştirme. Önerilen sorumlu: Ders sorumluları. Zaman: Dönem boyunca. İzleme göstergesi: Uygulama örnekleri ve öğrenci görüşü.

6. Alan ve kültür etkinlikleri

Alt alan tanıtımı, kültürel ziyaret ve yazar/şair söyleşisini planlama. Önerilen sorumlu: Bölüm ve öğrenci toplulukları. Zaman: Güz dönemi. İzleme göstergesi: Katılım, kısa değerlendirme ve ürün.

7. Öğrenci katılımı

Sınıf görüşmesi ve öneri kanalı; önerilere gerekçeli dönüş. Önerilen sorumlu: Bölüm ve öğrenci temsilcisi. Zaman: Dönem ortası ve sonu. İzleme göstergesi: Yanıtlanan öneri / alınan öneri.

A.Z.

12. İzleme değerlendirme ve sonuç

İzleme yaklaşımı

Başlangıç anketi ihtiyaç belirleme amacı taşımaktadır. Dönem sonunda aynı maddelerin yalnızca tekrar edilmesi, beklentilerin ne ölçüde karşılandığını tek başına göstermez. İzleme formunda beklentinin sürüp sürmediği ile sunulan desteğin deneyimlenmesi ve yararlılığı ayrı sorularla ölçülmelidir. Dersin önemini ölçen yanıt ile dersin niteliğine ilişkin memnuniyet puanı doğrudan birbirinden çıkarılmamalıdır.

İzleme zamanı	İncelenecek soru	Kanıt
İlk ay sonu	Öğrenciler ders planına, danışmana ve destek bilgisine ulaşabiliyor mu?	Kısa erişim anketi ve bilgilendirme kayıtları
Dönem ortası	Osmanlı Türkçesi ve akademik uyumda güçlükler hangi basamaklarda sürüyor?	Öğrenme görevleri ve toplulaştırılmış danışmanlık notları
Dönem sonu	Hangi uygulamalar yararlı bulundu, hangi beklentiler karşılanmadı?	İzleme anketi, etkinlik değerlendirmesi ve öğrenci toplantısı
Sonraki dönem başı	Hangi iyileştirmeler sürdürülecek veya değiştirilecek?	Bölüm değerlendirmesi ve gerekçeli eylem güncellemesi

Genel sonuç

Anket, öğretmenlik yönelimi güçlü; bölümün alt alanlarını ve üniversite süreçlerini tanımaya, tarihî metinlerle çalışmaya ve erişilebilir akademik rehberliğe ihtiyaç duyan bir başlangıç grubuna işaret etmektedir. En uygulanabilir ilk adımlar, ders süreçlerinin açıklaştırılması, uyum ve destek bilgisinin düzenlenmesi ve Osmanlı Türkçesi öğrenme sürecinin erken geri bildirimle desteklenmesidir. Bulgular tüm kayıtlar ve alternatif senaryolar birlikte okunarak kullanılmalı; öğrencilerin beklentileri programın bilimsel hedefleri ve gerçek öğrenme çıktılarıyla birlikte değerlendirilmelidir.

A.Z.